

בבית המשפט העליון

רע"א 3661/16

כבוד השופט מ' מזוז

לפני :

חברת רמט בע"מ

המבקשת :

נ ג ד

1. רמי שמיר - הנדסה אזרחית בע"מ
2. רמי שמיר

המשיבים :

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-
לוד מיום 27.3.2016 ברע"א 53437-02-16 (ע"י כב' השופטת
ר' פלאוט)

עו"ד דניאל דן-גור

בשם המבקשת :

החלטה

1. האם תכתובות אישיות שהועתקו מתיבת דואר אלקטרוני שהועמדה לרשות המשיב 2 (להלן: המשיב) במסגרת התקשרות עסקית עמו הן ראיות קבילות במשפט? זו השאלה הניצבת במוקד בקשת רשות הערעור שלפני.

2. המשיבים - חברת רמי שמיר הנדסה אזרחית בע"מ ומר רמי שמיר - התקשרו עם המבקשת - חברת רמט בע"מ - בהסכם למתן שירותים. על פי ההסכם, התחייבו המשיבים לספק שירותי "ניהול פרויקט" למבקשת בעבודתה להקמת מחלף דרור במפגש שבין כביש 4 לכביש 553. לצורך ניהול הפרויקט העמידה המבקשת לרשות המשיב חדר במשרדה, מחשב ותיבת דואר אלקטרוני על שמו, שהפעילות בה התנהלה על שרת המחשבים שבמשרדי המבקשת.

3. בין הצדדים התגלע סכסוך שהוביל לסיום ההתקשרות ביניהם ולהגשתן של תביעות הדדיות לבית משפט השלום בנתניה. בתביעת המבקשת נטען כי המשיבים הפרו את התחייבויותיהם לפי ההסכם למתן שירותים, ואילו בתביעה שכנגד שהגישו

המשיבים נטען כי המבקשת לא שילמה את התמורה שלה התחייבה. להוכחת תביעתה צירפה המבקשת לתצהיר עדות ראשית שהוגש מטעמה העתקים מתכתובות הדואר האלקטרוני שהעמידה לרשות המשיב. המשיבים ביקשו להורות על הוצאת ההעתקים מתצהיר העדות הראשית משום שאלה הושגו תוך הפרת הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: חוק הגנת הפרטיות) וחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979. בין יתר המחלוקות בין הצדדים הייתה גם מחלוקת לענין אופייה של תיבת הדואר האלקטרוני, האם אישית היא או לצרכי עבודה בלבד.

4. בית משפט השלום (כב' השופט ע' ניר נאוי) קיבל את עמדת המשיבים באופן עקרוני, ובאופן מעשי קיבל את בקשתם בחלקה - בנוגע לתכתובות שלא מוענו גם למצהיר (באופן ישיר או ב"העתק"). נקבע כי העיון בתכתובות הפרטיות של המשיב מהווה פגיעה בפרטיותו, וכי לפי סעיף 32 לחוק הגנת הפרטיות היה על המבקשת להקדים ולפנות לבית המשפט בבקשה להתיר שימוש בתכתובות כראיות. טענת המבקשת לפיה העיון בתכתובות היה כדין משום שתיבת הדואר האלקטרוני והשרת הם בבעלותה נדחתה, ובהקשר זה הוזכר פסק דינו של בית הדין הארצי לעבודה בע"ע 90/08 איסקוב נ' מדינת ישראל - הממונה על חוק עבודת נשים (8.2.2011) (להלן: ענין איסקוב) שם נקבעו עקרונות "המותר והאסור" בבואו של מעסיק לעקוב אחר מידע הקשור בתכתובות דואר אלקטרוני של עובדו, לרבות אפשרות העיון בתכתובות אלה. בתמצית שבתמצית, בענין איסקוב נקבע כי מעסיק אינו רשאי לעקוב אחר מידע הקשור בתכתובות דואר אלקטרוני של עובדו ולא רשאי לעיין בו ככל שמדובר בתיבת דואר אלקטרוני פרטית-חיצונית של העובד; וככל שמדובר בתיבת דואר שהעמיד לרשות העובד לצרכי העבודה - בין שהתיר לו להשתמש בה גם לצרכיו האישיים ובין שלא - רשאי המעסיק לעיין בתכתובות האישיות רק בהתקיים נסיבות חריגות של חשש ממשי לביצוע פעולות לא חוקיות או פעולות שיש בהן כדי לפגוע בעסק מצד העובד, ובהינתן הסכמתו מראש של העובד לכך (פסק הדין מפרט שורה של תנאים נוספים, אך לצרכינו אנו נסתפק באמור כאן).

ובחזרה להחלטת בית משפט השלום - טענת המבקשת לפיה אין להחיל את ההלכה שנפסקה בענין איסקוב על המקרה דנן משום העדרם של יחסי עבודה נדחתה אף היא, ונקבע כי הגיונה של ההלכה יפה גם לאופי ההתקשרות בין הצדדים. ביישמו את האמור על תכתובות הדואר האלקטרוני שצורפו לתצהיר העדות הראשית, הזכיר בית המשפט את אפשרות קיומו של החריג שהוכר בענין איסקוב בנוגע לעיון בתכתובות אישיות באמצעות תיבות דואר אלקטרוני שהועמדו לרשות העובד על-ידי

המעסיק - קיומו של חשש ממשי לפעילות בלתי חוקית מצד העובד או לביצוע של פעולות שיש בהן כדי לפגוע בעסקו של המעסיק - וקבע, כי בהעדר טענה מצד המבקשת לחשש כאמור, ואף בהעדר אינדיקציה לכך מהמסמכים שלפניו, לא מתקיים החריג והעיון בתכתובות הדואר האלקטרוני שלא מוענו גם למצהיר, היה שלא כדין.

5. בקשת רשות ערעור שהגישה המבקשת לבית המשפט המחוזי (כב' השופטת ר' פלאוט) נדחתה. בית המשפט ראה לאמץ את קביעותיו של בית משפט השלום.

6. מכאן בקשת רשות הערעור שלפני, שבה נטען כי הן בית משפט השלום והן בית המשפט המחוזי טעו בהכרעותיהם, וכי היה מקום לקבוע כי המבקשת פעלה כדין עת עיינה בתכתובות שבתיבת הדואר האלקטרוני שהעמידה לרשות המשיבים ושהייתה אמורה, כפי שעולה הדבר מן ההסכם בין הצדדים, לשמש אך ורק לצרכי ההתקשרות. נטען כי במקרה דנן היה גם צורך מצד המבקשת לעיין בתכתובות, שכן רבות מהן עסקו ישירות בפרויקט שלשמו נשכרו שירותי המשיבים. כן נטען כי זכותה של המבקשת אף רחבה יותר מזו שהיא מימשה בפועל, וכי מותר היה לה לעיין אף בתכתובות הפרטיות של המשיב בתיבת הדואר האלקטרוני הפרטית שלו (חשבון Gmail) שבה השתמש דרך שרתי המבקשת; אם כי המבקשת טוענת כי לצורך תביעתה הסתפקה בתכתובות שמצאה. לטענת המבקשת יש להרהר אחר ההלכה שנפסקה בענין איסקוב, ומכל מקום יש לקבוע כי אין היא חלה במקרה דנן שבו לא התקיימו יחסי עבודה בין המבקשת למשיבים, ובהתאם לקבוע את גבולותיה. נטען כי ענין זה מצדיק מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי".

7. לאחר העיון הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

8. אפתח בכך שלא מצאתי כל תימוכין לעמדת המבקשת לפיה תיבת הדואר האלקטרוני שהועמדה לרשות המשיבים הייתה לצרכי עבודה בלבד, וכי כל שימוש אישי בה - ולו המינימלי ביותר - נאסר. בין היתר מפנה המבקשת בהקשר זה לסעיף 7.8 להסכם בין הצדדים, אלא שכל אשר נכתב בסעיף זה הוא כי עם סיום ההתקשרות ישיבו המשיבים את כל הציוד והמסמכים של המבקשת לידיה. ברי כי לא ניתן ללמוד מן האמור שתכתובות בדואר האלקטרוני שנעשו באופן אישי היו אסורות, וודאי שלא ניתן ללמוד על הרשאה כלשהי שניתנה למבקשת לעיין בתכתובות כאמור. גם עיון בכלל סעיפי הסכם ההתקשרות מלמד כי אין בסיס לטענות המבקשת.

9. אשר להפרת הפרטיות מצדה של המבקשת, מקובלת על ידי קביעתם של בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי לפיה המבקשת הפרה את זכותו לפרטיות של המשיב; וכשלעצמי איני רואה כל קושי להחיל את העקרונות היפים שנקבעו בהלכת איסקוב על ענייננו. האיזון שנקבע שם בין הזכות לפרטיות לבין הפרוגטיבה של המעסיק לניהול עסקו, הוא איזון ראוי ומתבקש, ואיני סבור כי העובדה שבין המבקשת למשיבים לא התקיימו יחסי עבודה במובנם הרגיל יש כדי להשליך על איזון זה. בצדק קבע בית משפט השלום כי גם אם יחסי עבודה רגילים בין הצדדים אין כאן, מתכונת ההתקשרות הספציפית (ואחדד: במסגרתה למשיב הוקצה חדר במשרדי המבקשת, ניתן לו מחשב והועמדה לרשותו תיבת דואר אלקטרוני אישית) מחייבת יישום דומה. מכל מקום, גישתה של המבקשת, העולה מטענותיה השונות, לפיה היות המחשב והשרתים קניינה מקנים לה את הזכות לחדור למרחבו הפרטי של המשיב, גם אם מניחים שקיים הבדל איכותי בין יחסי עבודה רגילים למתכונת ההתקשרות הספציפית, מתעלמת ממעמדה הרם של הזכות לפרטיות, ומניחה, שלא בצדק, כי לא מוטלות עליה מגבלות כלשהן במימוש זכות הקניין שלה. גישה זו אינה מקובלת עליי.

10. סופו של דבר, לא מצאתי כי נפל פגם בהחלטות הערכאות הקודמות, ומכאן שדין הבקשה להידחות. משלא התבקשה תשובה, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, י"ט באב התשע"ו (23.8.2016).

ש ו פ ט